

کواله کانی دهستهلآت و هه‌ره‌شه‌ی مه‌رگ له نووسهران

ریناس جاف

به‌ینیکه و ئەو دهسته‌لآتە‌ی به پال پشتی جه‌ماوهر، ئەم‌پۆکه سه‌ریکی له نیو سه‌راندا هه‌یه و له به‌ری ره‌نجی گهل ده‌خواته‌وه، مخابن به بی به‌زه‌بیانه‌ترین شیوه که‌وتۆته گیانی قه‌لهم به‌ده‌ستانی هه‌مان جه‌ماوهر و هه‌تا دئ پتر پشت ده‌کاته خواسته ره‌واکانی جه‌ماوهری. غافل له‌وه‌ی ئەم نووسه‌رانه، دل‌سۆزانی هه‌مان گهل و نیشتمانن که ئەوان ئیستا حوکه‌می ده‌که‌ن. له‌سای خوینی گه‌شی شه‌هیدانی هه‌مان گهل‌دایه که‌وا ئەم‌پۆکه کورد نیوچه حوکه‌میکی ده‌س که‌وتوو. نیوچه حوکه‌مه‌که‌ی ئەم‌پۆکه‌ی باشووری کوردستان، ده‌ستکه‌وتی کۆلنه‌دان و نه‌به‌زی پۆله‌کانی هه‌مان ئاو و خاکه. که‌چی ده‌سته‌لآت‌دارانی ئەم‌پۆکه‌ی باشووری کوردستان، به پۆخل‌ترین چه‌کی وه‌رده‌ستیان ده‌که‌ونه گیانی نووسه‌رانی ئازاد ئەندیش و ئازاروایان ده‌رخوارد ده‌ده‌ن. ئەمه‌ پاس یانی پشت کردنه هه‌موو داخوازیکی ره‌وای گه‌لی. پر روونه ئەم هه‌لوێسته چه‌وته، ئەوان به‌ره‌و هه‌لدی‌ری نه‌هامه‌تی و نوقمبوون له نیو حوکه‌میکی ره‌شدا ده‌بات و هه‌تا دئ زیتر له جه‌ماوهریان دوور ده‌کاته‌وه. کاتی ئەو ده‌سته‌لآتە‌ی که حوکه‌مه‌که‌ی له ده‌نگی جه‌ماوهر وه‌رگرتوو، دژ به هه‌مه چه‌شنه داواکاریکی به‌رحه‌قی چین و توێژه‌کانی کۆمه‌ل‌ده‌هه‌ستی، ده‌بی ئینتزاری پۆزانی ره‌شی دادئ بکه‌ین.

بی سئ و دوو نووسه‌ران و پووناکبیرانی هه‌موو گهل و نه‌ته‌وه‌ییکی، بیره وشیار و به ناگاکانی هه‌مان گهل دینه ئەژمار. به هۆی بیر و هزری سه‌ربه‌ستی ئەوانه‌وه‌یه، چرای میلله‌ت دایمه پر شوق و گه‌ش ده‌نوینی. نووسه‌ران ئەو پۆله مه‌له ئازادانه‌ن هه‌رده‌م بۆ ئازادی ده‌خوینن و به‌رپیی خه‌لک روون ده‌که‌نه‌وه. ئەوانن پێشه‌نگی جفاک و کۆمه‌لگه‌که‌یان و ناوی گهل و نیشتمان، به هۆی ئەوانه‌وه به‌رزه. ئەو گه‌له‌ی به درێژایی ئەو هه‌موو پۆزگار ره‌شییه، قه‌ت نه‌چووته ژیرباری دوژمنانی و ساتی کۆلی نه‌داوه هه‌تا ئازاد و سه‌ربه‌ست بژی، بۆ ده‌بی هه‌نوکه به‌ده‌س ئەوانه‌ی بچه‌وسیندیریته‌وه بۆ خو له‌و پیناوه‌دا خه‌باتیان کردوو و تووشی گه‌لی چه‌رمه‌سه‌ری بوونه؟!

له ماوه‌ی ئەم چه‌ن سالی رابوردوو‌دا که سیبه‌ری چلکن و بۆری ناحه‌زانی گهل به‌سه‌ر کوردستانه‌وه نه‌ماوه و که‌شیکی ئازاد بۆ ژیان و هه‌لم‌ژینی هه‌وای پاک، پیک هاتوو و به‌ره‌ی پۆزگارپیک خه‌بات و کۆلنه‌دان، ده‌رفه‌تیکی بۆ رابوونی پووناکبیری لا ره‌خساوه، به‌داخه‌وه پیاوانی پوت و کولله‌کانی ده‌سته‌لآت، به‌ر بوونه‌ته گیان و جه‌سته‌ی هه‌زرمه‌ندانی گهل و هه‌تا دئ ئەم به‌شه‌ی کۆمه‌لگه‌، هه‌ستی زیتر ده‌پووشی و فره‌تر بریندار ده‌کریت.

هه‌تا پیری قوتا‌بخانه‌که‌ی "رېیوار سیوه‌یلی" ده‌سووتیندرا و له به‌ر بیر و رای تاکی، وه‌به‌ر په‌لامار و هه‌ره‌شه و گوره‌شه ده‌که‌وت، دوینی "فه‌ره‌اد پیربال" له‌به‌ر وشیارکردنه‌وه‌ی خویندکاران و ته‌کانی به‌خشین به ره‌وره‌وه‌ی بی بزوات و جوله‌ی

زانکۆکانی کوردستان، له سهر کار لابر و ئه مپۆکه ش نۆره گه یشتۆته "دوکتۆر که مال سهد قادر" و رۆژانیکه به خسیری دهس ئه و کوردستانه یه ئاواتی ئه و بوو کوردیش بێته خاوه نی حوکمیکی سه ره به خو.

دیاره ئه و دهسته لاتهی شه رعیه تی خو، له زۆری سه ره نیزه وه رگرئ و هه رده م پرووی تیژ و ده مه زه رده که ی هه مان نوکه رمب، له جهسته ی پروناکبیران و نووسه رانی کۆمه لگه بیته، بو خو بیژه ده بی هه تا چه ند به دوا رۆژ گه ش بین، بین!!

بیری ئازاد، له کۆمه لگه ی ئازاد دا سه ره له ده دات، هه موو جفاک و کۆمه لگه ییکیش، بو هه نگاوانان به ره و پێشکه وت، پر قه رزدار ی هه ول و تیکۆشان و چالاکی هه زمه ند و بلیمه ت و پسپۆره کانیه تی، به لام کاتی به ریپی ئه و توێژه ی کۆمه ل درک چن بکری و ئیزن به سه ره لدانی هه یچ چه شنه ئه ندیشه ییکی ئازاد نه درئ، تو بیژه چار چییه؟!

به ره و پروبوونه وه ی راسته خو و ورووژاندنی جه ماوه ر، سه ره کیتیرین ئه رکی سه رشانی پروناکبیر و نووسه رانی پێشه نگی کۆمه له. هه مان ئه رکی گه لی گران، که سانی مینا دوکتۆر که مال، پیی هه ستان و ئه مپۆکه له سای وتار و نووسینه کانی ئه وان هه وه جه ماوه ر ته کانیکی وه خو داوه و به دلنیا ییه وه سه ی کوردستان بو بیرکراوه یی، پروونتر له ئه مپۆ ده بیته، ئه رچی گۆمی خوینیش هه ستی و زۆر ئه ندیشه ی به رزیش بینه قوربانی.

داخ ئه وه دهسته لاتداری کوردستان، ئه و ماف و حه قه به خوین مژترین که سان ده به خشن له خو به ره وانی بکه ن و پاریزه ر بوخو بگرن، که چی به رۆله کانی ئه م نیشتمانه، سووکه حه قیکیش ره و نابینن.

ئه وان هه تا دوینی هه زاران کوردیان ئه نفال ده کرد، سه دان گوندیان خاپوور ده کرد، به ملوینان که سیان ئاواره ی نادیارستان ده کرد، ده بی ئه مپۆ له به ر ژستی دیمۆکراسیه تی به ریژان، هه موو مافیکیان پی بدرئ هه تا له دۆزه خیتیرین کرده ی خو به ره وانی و دیفاع بکه ن، لی به قه ده ر سه ره سووژنیک له و حه قه، بو هه زره سه ره به سه کانی هه مان گه ل، به ره و نازانری.

میلله ت گله ی له وه یه بوچ له به ر قازانج و به رژه وه ندی حیزبی، ده بی ولات ئه وه نده ویران بکریته؟! بوچی ده بی کاروباری ئه و کوردستانه، ته نی به ده س چه ن که سیک بیته و ئه وه ی کوردی ژیر و به بیره، ده بی په ریوه ی ولاتان بیته و له دووره وه هه ر ئه شکی حه سره ت بو نیشتمانه که ی هه لوه رینی؟!

ئایا کوردستان هه ر به ته نی ملکی یه ک و چه ن که سیکه؟ ئایا بو به ئه نجام گه یاندنی خه باتی ئه م گه له، هه ر به ته نیا تاقم و گرووپ و پارتیکی تاییه ت، تیکۆشاوه؟! ئه مه برواتان بیته ئه و په ری نه گبه تییه به رۆکی ئیمه ی کوردی گرتووه. باشه سه رانی ئه مپۆ باشووری کوردستان ئه ی چه مه ران کی بیته و دلسوژانه هه له و په له کانیان بو راس بکاته وه؟!

ئایا به گرتن و بی سه ر و شوینکردنی نووسه رانی گه ل و قه له مه ئازا و به جه ره به زه کانی کورد، کوردستان ئه بیته ئه و به هه شتستانه ی ئه وان مژده یان به گه ل ده دا؟!

ئایا فه زه نه کردن و بیده نگی له حاند هه موو سووچ و تاوان و خه تا و لادان و هه له و سه ریچی و گزیکاری و گه نده لیبیه ک، کوردستانمان لی ده کا به و شاری ئاره زووه ی، گشت

كوردیك عومریكه ئینتزاری دهكات؟! ئایا ملكه چبونی جهماوهر له حهنای ههموو كار و كردهییکی دهسته لاتداران، بههشتی مرازمان به نهسیب دهكات؟! گهلئ پوونه وهرامی ئهو ههموو پرسیاره نایه. ئهه له بهر چی ئهم ولاته ئاوه دانه، ئهمرۆكه وای به سهردا دئ و بهو دهرده دهبردئ؟! كورد عومریكه وانهی خهبات بۆ سهربهستی و ئازادی، به پووپه په كانی دیروك ده به خشی. ئهم گهله، له میژ ساله بانگی ئازادیخوازی سه ره له دها و له كوئی ئهم گهردوونه، راپه پینییکی جهماوهری خوئی ده رختبی، لاگری لیوه كردهوه، كهچی ده بی ئهمرۆكه بۆ خو بکه ویته سهركوتکردنی ئهو بیر و هزره سهربه ستانهه، گه ره کیانه ژیانئ ئازاد، فییری به ره ی ئهمرۆ بکه ن. ئهمه تاوان و غه دریکی ئیجگار گه وره یه ده رحه ق بهو به ره ی، ههموو شتیکی خوئی خسته خزمهت پی گه یاندن و به ئه نجام گه یاندنی ههمان هه ولئ پیروژ.

ملكه چی و بیدهنگی و سهركوتکرانی ههموو دهنگییکی ئازا و به جهرگ، کومه لگه یییکی گیل گهوج و شهل و کویر بار دینئ که سبه ی ده بیته په له یییکی بۆر به نیوچاوانی به ریژانه وه. بۆیه ده بی گه ر به رژه وهندی میلله ته که یان ده خوازن، ئیزن به قه له مه دلسوژه کان بدهن، باره لاره کانیا ن بۆ راس بکه نه وه ئه گینا سبه ی و دووسبه ی، ئیدی زۆر درهنگه و گشت هه لیکی زی پینیا ن له دهس ده رچووه.

19 گه لاریژانی 2705 كوردی